

УДК 681.3.06

Г.М. Путятіна

Харківський національний університет радіоелектроніки, Харків

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Проекти в галузі інформаційних технологій мають специфічні характеристики. Ринкова конкуренція, еволюція технічних стандартів, що змінюються, вимоги клієнта, нові технології, зростаючі проблеми інформаційної безпеки, хвороби співробітників, і багато інших чинників можуть поставити перед командою проекту самі різні завдання і змусити її приймати рішення в умовах ризику.

Успіх будь-якого проекту залежить від того наскільки вчасно і в якому обсязі він випущений. Виконання проектів, особливо якщо вони пов'язані з розробкою програмного забезпечення – процес тривалий. Новизна використовуваних технологій, практичні особливості при реалізації проекту, складність завдань, необхідність додаткового обліку нових вимог замовника, відсутність у розробників необхідної кваліфікації, помилки менеджерів при оцінці тривалості робіт – з-за цих та багатьох інших факторів проекти часто йдуть не так, як планувалося. В результаті виникають відхилення фактичного часу розробки проекту від розробленого плану графіку. Це обумовлює збільшення вартості розробки проекту, тобто появу ризикових втрат, що негативно позначається на кінцевих результатах роботи над проектом.

Невдачі в досягненні цілей проекту також пов'язані з ризиками, що потребує розробки методів управління ними протягом усього життєвого циклу проекту. Так на ранніх етапах розробки проектів переважають ризики, пов'язані з бізнесом, рамками проекту, вимогами до кінцевого продукту і проектуванням цього продукту. На стадії реалізації виникають технологічні ризики, далі зростає роль ризиків, пов'язаних з підтримкою та супроводом системи.

Протягом усього життєвого циклу проекту виникають нові ризики, що вимагає проведення додаткових операцій аналізу і планування. Замість реагування на ті ризики, які вже настали, потрібно їх попереджати і опрацьовувати сценарії дій у разі можливого настання ризикової події.

Вигода від підтримки актуального списку ризиків проекту полягає в тому, що це змушує обмірковувати можливі наслідки у разі настання ризикової події і, при необхідності, вживати превентивних заходів.

Ці заходи, у свою чергу, дозволяють знизити вплив ризиків і, відповідно, підвищують шанси на успіх виконання проектів і просування їх на ринку програмних продуктів.

Розміщенню коштів в ті проекти, які потребують додаткового залучення фінансових ресурсів із-за збільшення терміну виконання робіт, заважають бюджетні обмеження, а також відношення керівництва та замовників до додаткових втрат.

В роботі запропонована модель оптимального розподілу фінансових коштів в умовах ризику. У результаті перетворень отримана задача, яка ставиться до класу задач квадратичного програмування й для пошуку оптимального плану застосовані чисельні методи.

Рішення задачі визначає такий оптимальний план, який відповідний найбільш раціональній структурі перерозподілу проектних коштів і забезпечує одержання максимального прибутку.

Список літератури

1. ДеМарко Т. Вальсирія с Медведями. Управление рисками в проектах по разработке программного обеспечения / Т. ДеМарко, Т. Листер. – М.: Компания р.т. Office, 2005. – 190 с.
2. Максимов В.И. Моделирование риска и рисковх ситуаций: учебное пособие / В.И. Максимов, О.И. Никонов. – Екатеринбург: ГОУ ВПО УГТУ – УПИ, 2004. – 82 с.
3. Малыхин В.И. Математическое моделирование экономики / В.И. Малыхин. – М.: УРАО, 2003. – 286 с.